

időpontok: I. a Hold a félárnyékba lép 5^h38^m , 1-kor. II. A Hold a teljes árnyékba lép $6^h51^m,9$ -kor. Ez után 7^h05^m a Hold már lenyugszik.

2. Részleges napfogyatkozás 1970. febr. 25-én. A fogyatkozás Európából, az Atlanti-óceánról, Észak-Amerikából, Északnyugat-Afrikából látható, de sehol sem lesz teljes. A legnagyobb takarás Izland és Grönland közt lesz: 78,8 százalék. Nálunk a holdkorong $9^h44^m,2$ -kor érinti a Napot /I. kontaktus/, és a kilépés $11^h46^m,6$ -kor következik be. A legnagyobb fedés, 48 százalékos takarással $10^h45^m,4$ -kor lesz.

A holdfogyatkozások észlelése

A holdfogyatkozások megfigyelése nem csak érdekes amatőr program, hanem igen komoly tudományos jelentősége is van, ha kellő gondossággal végezzük a méréseket. Az észleléshez bonyolult berendezések nem szükségesek: egy kisebb-nagyobb távcső, egy másodpercre pontos óra /stopper vagy zsebóra/ és esetleg egy kék és egy vörös színszűrő. Ezek lehetnek fényképezőgéphez használt színszűrők, de vásárolhatunk ilyeneket, néhány forintért a budapesti 4. sz. Uránia Boltban /Bp.VI., Lenin krt. 96/. Az észlelések célja, hogy meghatározzuk, mikor érinti a teljes árnyék a Holdat, ill. mikor fed egy-egy jellegzetesebb holdkrátert. A földárnyék kiterjedését és színét nagy mértékben befolyásolja a légkör állapota, tisztasága. Ha a légkör világméretű kiterjedésben szennyezett /pl. vulkánkitörések után/, a Föld árnyéka igen mélyvörös, vagy rézvörös, és kiterjedése néhány százalékkal nagyobb az átlagosnál. Nagyon tiszta légköri viszonyok mellett viszont az árnyék világossárga, vagy szürke, kiterjedése az átlagosnál kisebb. Az árnyék kiterjedése kiszámítható a belépések, ill. az egyes, meghatározott holdalakzatok fedésének időpontjából. A megfigyelésre már egy 3-4 cm-es objektív átmérőjű, 15-30 szoros nagyítású kis távcső is alkalmas. Nagyobb távcsöveknél is kis nagyítást használjunk /40-50 szoros/. Megjegyzendő, hogy a félárnyék többnyire olyan halvány, hogy legjobban kézi - prizmas - látcsővel, esetleg kék színszűrőn át látható. Mivel a jelenlegi holdfogyatkozásnál tőlünk csak a teljes árnyékba lépés látható - amikor is az árnyék először a Hold délkeleti peremét érinti - lehetőleg másodperc pontossággal jegyezzük fel ezt az időpontot. Érdekes adatokat kaphatunk, ha a megfigyelést kék vagy vörös színszűrőn át végezzük. Ha több észlelő, több távcsővel együtt dolgozik, úgy az egyik észlelhet szűrő nélkül, a másik vörös, a harmadik kék szűrővel. Erdemes feljegyezni azt is, hogy a teljes árnyék mennyire sötét, és mikor takarja el valamelyik holdkrátert. Az adatokat az észlelés helye, a műszer adatai, az észlelt időpontok, valamint a légkör állapota feltüntetésével kérjük a budapesti Urániába Ponori Th. Aurél nevére eljuttatni.